

Мищак І. М.,
старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України,
д-р істор. наук, проф.

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ-МЕДІА

(аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні за 1–31 березня 2026 року)

Опубліковано: Мищак І. М. Війна росії проти України: аналіз інтернет-медіа (аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні за 1–31 березня 2026 року) // Україна у відгуках зарубіжної преси. 2026. Вип. 03 (205). С. 6–23.

В огляді публікацій інтернет-медіа за березень 2026 року було проаналізовано медіаресурси 18 країн світу. Найактивнішими у висвітленні української тематики були інтернет-видання Угорщини (13,48 %), Іспанії (11,61 %), Німеччини (10,11 %), Великої Британії (7,87 %), Польщі (7,49 %), Франції (7,12 %), Естонії (6,74 %), США, Литви, Канади та Бельгії (по 6,37 %), Японії (5,62 %), Латвії (4,49 %) (*див. діаграму 1*).

Найбільшу кількість публікацій на українську тематику серед закордонних інтернет-медіа опублікували: угорський тижневик «HVG» (8,24 %), іспанська газета «La Razón» (7,12 %), німецька «Die Tageszeitung» (5,99 %), угорська «Nepszava» (5,24 %), естонська «Postimees» та французька «Le Parisien» (по 4,87 %), польська «Rzeczpospolita» та іспанська «El Mundo» (по 4,49 %), британська «The Independent» та бельгійський тижневик «POLITICO» (по 4,12 %) (*див. діаграми 2, 3*).

Угорські видання «Nepszava» та «HVG» продовжують відстежувати використання «українського питання» у виборчих перегонах в Угорщині. Журналіст тижневика «HVG» І. Ріба аналізує політику залякування, яку проводить прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан, використовуючи образ України для маніпуляції виборцями. Автор зазначає, що урядова пропаганда намагається переконати населення, ніби Президент України В. Зеленський «становить загрозу для Угорщини та навіть має наміри її колонізувати». Наголошено, що правляча партія штучно створює воєнний психоз, переконуючи громадян, що лише чинна влада здатна захистити їх від втягування у збройний конфлікт. Журналіст наводить результати соціологічних досліджень, які демонструють високу ефективність такої кампанії, адже значна частина суспільства почала вважати українську сторону небезпечною, натомість внаслідок такого багаторічного

інформаційного впливу угорці поступово стали лояльними до росії. В іншій статті «HVG» Б. Ковач розглядає інцидент із появою українського прапора під час ходи опозиційної ліберальної партії «Тиса» в Угорщині. Автор зазначає, що політичні опоненти розгорнули український стяг із метою дискредитації опозиційних сил в урядових медіа. У публікації вказується, що подібні маніпулятивні операції під чужим прапором активно використовує російський диктатор, а нині цю тактику застосовує і прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан. Автор статті також наголошує, що тривала інформаційна кампанія угорської влади сформувала у значній частини населення вороже ставлення до України. Оглядач газети «Népszava» А. Телкеш аналізує звинувачення з боку прем'єр-міністра Угорщини В. Orbana щодо нібито фінансування українською стороною виборчої кампанії опозиційної партії «Тиса». Автор переконаний, що підготовлені для парламентського комітету звіти спецслужб є сфабрикованими, оскільки ані опозиціонерам, ані українському керівництву не вигідна подібна незаконна співпраця.

Угорські оглядачі та експерти розмірковують про перспективи вступу України до ЄС. Дописувач «HVG» Л. Арато коментує результати засідання міністрів ЄС щодо процесу технічної підготовки вступу України до ЄС. Зазначено, що цей процес активно триває попри політичне блокування з боку угорського уряду. Автор зауважує, що під час неформальної зустрічі європейських посадовців у Брюсселі віцепрем'єр-міністр України Т. Качка підтвердив значний прогрес у впровадженні реформ в умовах протистояння країні-агресору. У статті розвивається думка про те, що українська сторона успішно реалізує антикорупційні та судові зміни до початку офіційних переговорів, наголошуючи, що військові дії – це не виправдання для зупинки розвитку. Своєю чергою директор Інституту демократії Центральноєвропейського університету в Будапешті Л. Бруст у статті для «Népszava» аналізує виклики, пов'язані з процесом вступу України до ЄС. Посилаючись на слова канцлера Німеччини Ф. Мерца про відповідальність Європи за власну долю, автор зазначає, що стратегічна обіцянка повноправного європейського членства для України стикається з внутрішньополітичними обмеженнями країн-членів. Експерт пояснює, що хоча інтеграція обіцяє довгострокові переваги, негайні витрати на адаптацію в сільському господарстві, на ринку праці та в бюджеті розподіляються нерівномірно, що викликає занепокоєння європейських урядів.

Угорські медіа активно коментували ситуацію із захопленням українських інкасаторів угорськими силовиками. Журналіст «HVG» А. Немет стверджує про поглиблення дипломатичної кризи між Україною та Угорщиною через затримання українських інкасаторів. Автор зауважує, що міністр закордонних справ України А. Сибіга жорстко відреагував на дії угорських

правоохоронців, які зупинили сімох співробітників «Ощадбанку» за підозрою у відмиванні грошей. За словами урядовця, «українська сторона розцінює цей інцидент як захоплення заручників і не терпітиме подібного державного бандитизму, залишаючи за собою право на запровадження санкцій». А. Немет також наводить слова прем'єр-міністра України Ю. Свириденко, яка прямо пов'язує ці події з візитом угорської делегації на чолі з міністром закордонних справ Угорщини П. Сіярто до російської столиці. Журналістка «HVG» І. Сабо також аналізує дії угорських правоохоронних органів. Авторка зазначає, що під час операції було затримано сімох громадян України, яких угорський уряд вирішив депортувати, посилаючись на їхнє військове минуле. Водночас угорський адвокат української фінансової установи Л. Горват вказує на нелогічність таких кроків – у разі підозри у відмиванні грошей фігуранти справи мали б залишатися в країні для проведення слідчих дій. Правозахисник також наголошує, що звинувачення є безпідставними, оскільки вантаж офіційно прямував з відомої віденської установи, а подібні перевезення є цілком звичною практикою в Європі.

Іспанські видання «La Razón» та «El Mundo» багато пишуть про застосування новітніх технологій у російсько-українській війні. Дописувач газети «La Razón» А. Б'юрун розповідає, що після чотирьох років війни Україна стала ідеальним полігоном для випробування нових військових технологій, приваблюючи численні західні оборонні компанії та стартапи. За словами журналіста, серед них – американська компанія «Foundation», яка доставила до України двох гуманоїдних роботів-солдатів «Phantom MK1» для оцінки на полі бою. А. Б'юрун вказує, що стартап із Сан-Франциско представив «Phantom MK1» як гуманоїдного робота-солдата, спеціально розробленого для бойових дій, і який вважається одним із перших у своєму роді. Зазначається, що роботів було відправлено на передову для розвідувальних місій у рамках зусиль з тестування платформи в реальних бойових умовах. Натомість кореспондент «La Razón» Е. Г. Маркос відзначає саме українські військові розробки. За його словами, у ніч на 20 лютого 2026 року шість крилатих ракет було запущено з території України по Воткінському машинобудівному заводу, приблизно за 1300 км від кордону, де країна-агресорка виробляє балістичні ракети та стратегічну зброю. Чотири з шести ракет вразили цілі. Дописувач інформує, що зброя, якою було здійснено атаку, не була ні «Storm Shadow», наданою Лондоном, ні американською ракетою «АТАСМС» – це була FP-5 «Фламінго», крилата ракета, повністю виготовлена в Україні та розроблена «Fire Point», оборонним стартапом, заснованим після російського вторгнення 2022 року. В іншій статті Е. Г. Маркос розповідає про 20-ту окрему бригаду безпілотних систем «К-2» – високотехнологічний підрозділ Сил безпілотних систем ЗСУ, сформований на базі розвідувальної групи 54-ї

ОМБр, яка створила перший у світі батальйон безпілотних наземних транспортних засобів, що виконує понад 7 тис. місій на місяць та бере участь у прямих боях між машинами. З іншого боку, газета «La Razón» інформує, що бійці Сил оборони України почали отримувати екзоскелети для полегшення фізичних навантажень. Зазначається, що екзоскелети розроблені таким чином, щоб кріпитися пряжками на талії та ногах і при цьому апарат обгортається за спиною користувача та зміщується до передньої частини колін. Очікується, що кожен екзоскелет має зменшити навантаження на м'язи ніг на 30 %, допомагаючи військам рухатися зі швидкістю до 20 км/год протягом приблизно 17 км.

Іспанські медіа інформують читачів про ситуацію на російсько-українському фронті. Згідно з даними видання «El Mundo», у лютому 2026 року приріст окупованої території склав 126 км², що вдвічі менше, ніж в січні цього року та найменше, починаючи з липня 2024 року. Водночас аналітики зазначають, що атак не стало менше, оскільки різниця у порівнянні з січнем 2026 року становить 4 %. За словами фахівців, одним із факторів, що пояснюють зниження ефективності російських військ, є блокування терміналів «Starlink», які кремлівські сили використовували для зв'язку на передовій. В іншій статті «El Mundo» кореспондент Р. Аверчук повідомляє, що Сили оборони України відбивають більшість атак і здійснюють контратаки на деяких ділянках фронту в запеклих зіткненнях, які знаменують собою поточний весняний наступ країни-агресорки проти України. Автор зазначає, що покращення погодних умов сприяло масштабним російським атакам на сході України, де її війська намагаються досягти заявленої країною-окупанткою мети захоплення приблизно 20 % Донецької області, яка залишається під контролем України.

Іспанські медіа відзначають розширення співпраці Іспанії й України у військовій сфері. Кореспондент газети «El Mundo» Р. Пінья зазначає, що прем'єр-міністр Іспанії П. Санчес та Президент України В. Зеленський у палаці Монклоа уклали амбітну угоду про збільшення спільного виробництва в оборонній промисловості, з особливим акцентом на виробництві дронів та радіолокаційних систем. Автор статті зауважує, що альянс прагне поєднати «дуже хороші технології» Іспанії у високоточних ракетах та радарях із тактичним досвідом, який Україна набула на полі бою. Газета «La Razón», коментуючи зустріч прем'єр-міністра Іспанії П. Санчеса та Президента України В. Зеленського, звертає увагу на слова П. Санчеса, який заявив про підписання кількох угод щодо розширення співпраці Іспанії з Україною. Прем'єр-міністр зазначив, що цього року Іспанія надасть Україні 1 млрд євро, суму, передбачену угодою про співпрацю, підписаною обома країнами під час попереднього візиту В. Зеленського до Мадрида. П. Санчес також наголосив на важливості використання коштів на спільну роботу, яка дозволить розпочати спільне виробництво військової техніки.

Німецькі видання «Die Tageszeitung» і «Focus» відзначають продовження Німеччиною військової підтримки України. Тижневик «Focus» пише про передачу ЗСУ самохідних гаубиць «RCH 155» збройової компанії «KNDS», які вважаються однією з найсучасніших артилерійських систем у світі. Відзначено, що уряд Німеччини фінансує ці системи в рамках своєї ініціативи з нарощування потенціалу. Повідомляється, що Україна замовила загалом 54 такі гаубиці: після початкового замовлення на 18 систем вартістю приблизно 216 млн євро контракт було збільшено на 36 одиниць. Автор статті наголосив, що очікується продовження поставок німецьких гаубиць в Україну і після 2027 року. «Focus» також наводить слова міністра оборони Німеччини Б. Пісторіуса про забезпечення України партнерами завдяки сприянню Німеччини 30 додатковими ракетами класу «земля-повітря» системи протиракетної оборони «Patriot». Автор підсумовує, що разом із ще п'ятьма високотехнологічними ракетами типу «PASC-3» із арсеналів Бундесверу загалом до України буде доставлено 35 ракет-перехоплювачів.

Німецькі видання аналізують вплив війни у Перській затоці на Україну. Кореспондент «Die Tageszeitung» Б. Класен наголошує, що переговори щодо миру в Україні відкладаються, а частину систем ППО розгортають у Перській затоці. Серед наслідків конфлікту для України він називає обстріл Тегерана, який витіснив Україну з суспільної свідомості, та втрату всіх надійних посередників. Б. Класен згадує, що у своїй нещодавній телефонній розмові з російським диктатором, яка також торкнулася України, президент США Д. Трамп навіть не закликав до припинення вогню, про що з задоволенням повідомили російські медіа. Журналіст «Focus» П. Альтхаус зауважує, що війна на Близькому Сході стає неочікуваною програмою економічного стимулювання для країни-агресора. Він цитує висновки Київської школи економіки. За найпесимістичнішим сценарієм дослідження, країна-агресор може заробити до 250 млрд дол. (216 млрд євро) від продажу нафти лише за шість місяців. Автори дослідження наголошують, що коротша тривалість кризи має вирішальне значення, оскільки постійно високі ціни на енергоносії безпосередньо зміцнюють фінансове становище країни-агресора, одночасно обтяжуючи світову економіку.

Німецькі оглядачі відзначають швидку адаптивність української влади до нових викликів і загроз. На шпальтах «Die Tageszeitung» Б. Ертель відзначає побоювання України, що війна на Близькому Сході може вплинути на постачання озброєння, зокрема ракет та інших систем протиповітряної оборони. У цьому контексті авторка статті зауважує, що Президенту В. Зеленському не можна відмовити у швидкій реакції, коли цього вимагає ситуація. Зокрема, зазначено, що В. Зеленський вказав на досвід українських фахівців у перехопленні дронів і запропонував направити їх на Близький Схід для надання консультацій.

Дописувачка акцентує, що Президент України поставив умову: пропозиція дійсна лише коли глави держав, таких як ОАЕ, Катар і Саудівська Аравія, повинні будуть переконати російську сторону погодитися на одномісячне припинення вогню. В іншій статті «Die Tageszeitung» інформує, що, прагнучи експортувати українські системи та ноу-хау, Президент України В. Зеленський здійснив низку візитів державами Перської затоки, щоб підготувати двосторонні угоди з державами, які цього місяця стали мішенями хвиль атак іранських дронів. Зазначено, що Україна вже підписала рамкові угоди про співпрацю з Саудівською Аравією та Катаром. Тижневик «Focus» вміщує статтю з інформацією про те, що Україна покладається на американську систему протиракетної оборони «Patriot», але через зростання попиту на них після американо-ізраїльської атаки на Іран Україна відчуває нестачу ракет. Україна, пише автор, прагне представити себе як відданого партнера для США та країн Перської затоки. Крім того, зауважено, що країнам Перської затоки було запропоновано безпілотники-перехоплювачі в обмін на системи протиповітряної оборони.

Аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики у закордонних інтернет-виданнях упродовж березня 2026 року засвідчив, що оглядачами більш активно оцінювалися роль і місце нашої держави у світовій політиці (72 %). Російському вторгненню в Україну в оглядах закордонних медіа приділено менше уваги (28 %) (див. діаграми 4, 5).

Російське вторгнення в Україну в закордонних інтернет-медіа за структурою висвітлених питань виглядає так: українська стратегія реагування на Близькосхідну кризу – 31 %; воєнний потенціал України – 22 %; військові дії Сил оборони України – 10 %; оперативна робота ГУР, СБУ та спецпідрозділів Сил оборони України – 8 %; портрети українського спротиву; діяльність української влади; візити іноземних високопосадовців до України – по 5 % (див. діаграму 6).

Російське вторгнення в Україну найчастіше висвітлювалося: американською газетою «New York Post» (13,51 %); іспанськими виданнями «La Razón» (9,46 %) та «El Mundo» (8,11 %); польською «Rzeczpospolita» (8,11 %); естонською «Postimees» і канадською «Le Journal de Montréal» (по 6,76 %); французькою «Le Parisien», британською «The Independent» та німецьким журналом «Focus» (по 5,41 %), німецькою газетою «Die Tageszeitung» (4,05 %) (див. діаграму 7).

Упродовж березня 2026 року Близькосхідна криза та українська стратегія реагування на відповідні виклики вийшли на перше місце обговорення в іноземних медіа. Низка закордонних видань («New York Post», «The Toronto Sun», «Die Tageszeitung», «Le Parisien», «Le Journal de Montreal» та ін.) пишуть про український досвід у боротьбі з іранськими безпілотниками, який може бути корисним для країн Перської затоки. Відзначається, що Україна

готова ділитися не лише досвідом, а й надавати фахівців, незважаючи на те, що вони потрібні в Україні. В ексклюзивному інтерв'ю британській «The Independent» Президент України В. Зеленський поділився своєю стурбованістю щодо впливу конфлікту з Іраном на Україну. За його словами, Україна може зіткнутися з нестачею зенітних ракет для захисту від атак, оскільки США та їхні союзники використовують сотні таких ракет для захисту від іранських безпілотників і ракетних обстрілів. В. Зеленський, який активно підтримував останні американсько-ізраїльські повітряні кампанії в Ірані та закликав до більшої підтримки народного повстання, заявив, що підготував своїх командирів до подолання прогнозованого дефіциту у власній обороні. За словами автора статті, Президент України ясно дав зрозуміти, що він не скаржиться, а лише викладає практичну реальність, з якою стикається його країна в умовах війни проти Ірану. Він підкреслив, що Україна продовжує працювати з партнерами, розуміючи складність міжнародного контексту та конкуренцію за обмежені ресурси протиповітряної оборони. Канадське видання «Le Journal de Montreal» наводить слова Президента України В. Зеленського про те, що 11 держав, включаючи США та європейські держави, звернулися до України за допомогою у боротьбі з іранськими безпілотниками на Близькому Сході. Водночас він уточнив, що Україна сама визначить, які додаткові вимоги вона зможе задовольнити без зниження своєї обороноздатності. Французька газета «Le Parisien» пише про спільну пресконференцію Президента України В. Зеленського з главою уряду Нідерландів Р. Єттеном, під час якої повідомлено про наміри української влади відправити експертів із безпілотних технологій на Близький Схід для надання допомоги США та країнам Перської затоки у протистоянні з Іраном. Автор статті підкреслює, що Україна прагне поділитися своїми унікальними технологічними знаннями, здобутими під час відбиття атак країни-агресора, яка масово використовує дрони іранської розробки. Натомість наша держава сподівається отримати ракети для ЗРК «Patriot», які є критично важливими для перехоплення повітряних цілей країни-окупанта. Кореспонденти бельгійського «POLITICO» також інформують про переговори України з багатьма країнами Перської затоки та пропозицію обміняти набутий досвід України в боротьбі проти іранських дронів на вкрай важливі кошти для оборонної промисловості. Автори публікації зазначають, що чиновники США також обговорюють з українцями обмін технологіями дронів. На думку авторів статті, це може хоча б тимчасово посилити вплив Президента України В. Зеленського на Білий дім. Про певний вплив ситуації на Адміністрацію президента США згадує й естонський військовий оглядач Т. Калмус на сторінках «Eesti Päevaleht». Автор пише, що коли Д. Трамп знову заявив, що у Президента України В. Зеленського немає козирів, у цьому контексті українські медіа досить

добре розіграли бажання США отримати допомогу від України в боротьбі з іранськими безпілотниками: «козирів немає, але є безпілотники-перехоплювачі, і, звичайно, Україна прийде на допомогу США, коли вони опиняться в біді». На завершення теми канадська газета «Le Journal de Montreal» повідомляє про результати візитів до країн Близького Сходу Президента України В. Зеленського. Глава Української держави анонсував юридичне закріплення домовленостей, яких Україна ще ніколи не мала. Він зазначив, що українська делегація вже відвідала Саудівську Аравію, ОАЕ, Катар і Йорданію, підтримуючи зв'язок і з іншими партнерами в регіоні. Мова йде про укладання історичних 10-річних угод про стратегічне співробітництво з країнами Близького Сходу у сфері оборонних технологій (MilTech), захисту від іранських дронів та енергетики.

Упродовж березня 2026 року висвітлення воєнного потенціалу України залишалося однією з провідних тем у закордонних інтернет-медіа. Контрадмірал ВМС США у відставці М. Монтгомері в статті для американської газети «New York Post» зазначає, що українці стали світовими експертами у боротьбі з хвилями ворожих безпілотників. За його словами, українські фахівці використовують багаторівневу систему оборони, поєднуючи літаки та вертольоти, оснащені американськими ракетами та лазерними установками для покриття великих територій, із наземними оборонними безпілотниками, здатними захищати цінні об'єкти у стаціонарних місцях. Автор статті пише, що українці поєднують активні та пасивні датчики, включаючи унікальні оптичні, радіоелектронні та акустичні, об'єднані в хмарну систему для оцінки авіаударів, що наближаються. М. Монтгомері констатує, що адміністрація США має підтримувати високоякісний обмін розвідувальною інформацією щодо України, забезпечуючи, щоб надана зброя завдавала максимальної шкоди російським військам. Журналіст французької газети «Le Parisien» В. Кузен інформує про наміри України створити власну систему протиповітряної оборони для зменшення залежності від західних партнерів. За словами автора, Президент України В. Зеленський визначив цей проєкт як абсолютний стратегічний пріоритет. Глава держави зазначив, що розглядаються різні варіанти посилення захисту неба, серед яких придбання ліцензії на виробництво американських ЗРК «Patriot» або отримання відповідних дозволів від європейських союзників, а також розробка суто вітчизняних технологій. Естонська газета «Postimees» інформує про те, що 20 березня 2026 року у російсько-українській війні сталася подія, яку можна вважати технологічним поворотним моментом. Ідеться про збиття на Покровському напрямку українським FPV-дроном російського бойового гелікоптера Ка-52. Автор наголошує, що це перший відомий випадок у російсько-українській війні, коли цю дорогу та небезпечну бойову машину знищив безпілотник. Видання зазначає, що для збиття гелікоптера було

використано інноваційний дрон, керований оптоволоконним кабелем, який забезпечував стабільне з'єднання та дозволяв здійснювати високоточну атаку, виробником якого є українська компанія «Генерал Черешня». В іншій статті «Postimees» пише про підготовку в Україні масштабної реформи мобілізації, яка має зробити військовий призов справедливішим та мотивуючим. За інформацією видання, планується запровадити строкові контракти для солдатів, що зменшить очікування перед «нескінченною військовою службою». По-друге, чітка ротация між фронтом і тилом дадуть виснаженим підрозділам перепочинок. Водночас більша фінансова премія, що пропонується добровольцям, може залучити до армії додаткових бійців. Успіх реформи, підсумовує автор статті, визначатиме, чи зможе Україна зупинити російські атаки та повернути собі територію.

Роль і місце України у світовій політиці за структурою висвітлених у березні 2026 року питань виглядає так: українсько-угорські відносини – 18 %; наслідки конфлікту на Близькому Сході для України – 15 %; реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні – 14 %; вплив війни в Україні на світову політику й економіку; міжнародна співпраця України – по 8 %; фінансова та економічна допомога Україні – 5 %; санкції проти росії; збройна допомога Україні – по 4 % (див. діаграму 8).

У березні 2026 року українсько-угорські відносини активно обговорювалися оглядачами й експертами. Німецький тижневик «Focus» пише, що суперечка між Угорщиною та Україною загострюється. Автор пояснює, що Угорщина захопила інкасаторські авто «Ощадбанку», які перевозили готівку й золото з Австрії в Україну. Повідомляється, що Угорщина заявила про підозри у відмиванні грошей, а Україна – про захоплення заручників. Автор статті інформує про ширше тло конфлікту, згідно з яким прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан, посилаючись на відсутність поставок нафтопроводом «Дружба», блокує кредит ЄС для України у розмірі 90 млрд євро та новий пакет санкцій проти країни-окупанта. Читачам нагадують, що після серії словесних перепалок між очільником угорського уряду та президентом України у соцмережі В. Зеленський пригрозив В. Орбану військовими ЗСУ, «яким він може дати контакти і вони своїми засобами поговорять з угорський прем'єром». Польське видання «Wprost», коментуючи ці слова В. Зеленського, висловлює думку, що вони «матимуть широкий резонанс у світі». Французький тижневик «Le Journal du Dimanche» звертає увагу на те, що Європейська Комісія офіційно засудила висловлювання, які озвучив Президент України В. Зеленський на адресу очільника угорського уряду. Зазначається, що речник європейської інституції О. Гілл назвав подібну риторику «неприйнятною» та наголосив на недопустимості погроз на адресу держав – членів ЄС. Оглядач угорського видання «HVG» П. Хамвай стверджує, що слова В. Зеленського фактично посилили антиукраїнський наратив глави

угорського уряду, дозволивши йому будувати свою кампанію на нібито військовій та енергетичній загрозі для держави. У статті наводиться також реакція лідера опозиційної ліберальної партії «Тиса» П. Мадяра, який, на думку П. Хамвая, зумів не потрапити в політичну пастку влади та закликав європейських партнерів тимчасово призупинити контакти з українським керівництвом до з'ясування обставин. Опозиціонер підкреслив, що не піддасться на шантаж жодної зі сторін. Журналіст угорського тижневика «HVG» А. Домані аналізує рішення уряду Угорщини створити спеціальну делегацію для перевірки стану нафтопроводу «Дружба» на українській території. Автор зазначає, що згідно з урядовою постановою, технічних перешкод для відновлення транспортування нафти немає, проте українська влада нібито не дозволяє провести відповідну інспекцію. За словами оглядача, саме для з'ясування реальної ситуації угорське керівництво формує місію, яка має діяти відповідно до норм міжнародного права. Водночас журналіст звертає увагу на суттєву юридичну та дипломатичну прогалину в документі – у тексті постанови не роз'яснюється механізм перетину кордону та організації поїздки без офіційного погодження з державою перебування. Підсумовуючи, А. Домані наголошує, що міністр закордонних справ Угорщини П. Сіярто та посольство Угорщини в Києві не отримали жодних вказівок щодо залучення представників України до цього процесу. Журналіст угорського тижневика «HVG» І. Ріба розмірковує про політичні наслідки передачі Угорщині двох українських військовополонених країною-агресором. Автор зазначає, що хоча російський диктатор нібито не висував жодних умов для цього звільнення, угорський уряд розраховується за це порушенням єдності в ЄС і НАТО. У статті наголошується, що міністр закордонних справ П. Сіярто привіз військових до Угорщини, проте українська влада не була належним чином поінформована про долю своїх громадян. Також йдеться про те, що використання подвійного громадянства для уникнення військового обов'язку перед власною країною є вкрай небезпечним прецедентом.

Упродовж березня 2026 року реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні продовжувала залишатися серед ключових новин іноземних медіа. Кореспондентка німецької газети «Die Tageszeitung» А. Леманн висвітлює візит канцлера Німеччини Ф. Мерца до Вашингтона та його зустріч із президентом США Д. Трампом. За її словами, канцлер Німеччини під час свого візиту до Білого дому сказав президенту США, що після завершення війни Україна має зберегти свою територію та не повинна погоджуватися на подальші територіальні поступки. Видання також звертає увагу на заклик Ф. Мерца до президента США посилити тиск на російського агресора. Окремо відзначено, що на питання журналіста до Д. Трампа про те, де у списку його пріоритетів зараз знаходиться завершення війни в Україні, враховуючи

американську операцію проти Ірану, глава Білого дому запевнив, що це питання досі має для нього «найвищу пріоритетність». Польське видання «Wprost» у контексті подій на Близькому Сході зауважує, що Висока представниця ЄС з питань закордонних справ та політики безпеки К. Каллас і міністр закордонних справ Польщі Р. Сікорський після неформальної зустрічі членів Ради держав Балтійського моря нагадали світу про Україну. Р. Сікорський висловив сподівання, що ЄС почне впливати на результати переговорів між США, Україною та країною-агресоркою і в результаті цього процесу «на європейському континенті виникне новий баланс», Україна «буде в безпечних кордонах» та зможе також «вести переговори про своє членство в ЄС». Своєю чергою К. Каллас нагадала, що держави-члени ЄС повинні прийняти ще один пакет санкцій проти російських агресорів, включаючи повну заборону експорту нафти морем. Журналіст канадського видання «The Toronto Sun» Б. Пассіфіуме пише про завершення прем'єр-міністром М. Карні ділової частини своєї 10-денної поїздки Європою нарадою в резиденції його британського колеги К. Стармера. Згідно з повідомленням, обидва лідери, серед іншого, підтвердили свою опозицію російській агресії, а також підтримку України з боку Канади та Великої Британії. Латвійська газета «Diena» інформує про зустріч і спільну конференцію президентів Латвії та Чехії. Президент Латвії Е. Рінкевичс зауважив, що військові дії на Близькому Сході не повинні затьмарювати підтримку України. Зі свого боку, П. Павел наголосив, що завершення війни в Україні є важливим для європейської безпеки та зазначив, що Латвія і Чехія продовжують підтримувати Україну всіма доступними способами. Литовська газета «Lietuvos rytas» піднімає питання щодо ситуації підтримки України Європейським Союзом, яка виникла через блокування ініціатив Угорщиною. Йдеться, що через дії Угорщини у Європейському Союзі зростає напруженість, деякі рішення затримуються, оскільки питання зовнішньої політики в Співтоваристві все ще потребують схвалення всіх 27 країн-членів. Автор статті повідомляє, що Брюссель все частіше розглядає питання про те, чи є способи обійти таке вето – наприклад, шляхом перенесення рішень до інших механізмів ЄС, які не потребують одноголосного схвалення, або ухвалення окремих державних угод. Оглядач французького тижневика «Le Journal du Dimanche» Б. Мукадель аналізує заклик прем'єр-міністра Бельгії Б. де Вевера до нормалізації відносин із країною-агресором задля припинення війни в Україні. Дописувач зазначає, що занепокоєння в європейських колах викликає і рішення американського президента Д. Трампа щодо зняття обмежень на морський експорт нафти з російської території. Водночас автор відзначає, що пропозиції щодо зближення з країною-окупантом зустріли жорсткий опір з боку канцлера Німеччини Ф. Мерца та президента Європейської Ради А. Кошти. Б. Мукадель підкреслює, що наразі

майбутнє України стає об'єктом складних політичних маневрів усередині ЄС. Журналіст французької газети «Le Parisien» Л. Престімонако повідомляє, що за два дні до першого туру муніципальних виборів у Франції французька асоціація «Stand With Ukraine» опублікувала список із понад сотні кандидатів по всій Франції, які підписали хартію на підтримку України. Читачів інформують, що документ містить сім конкретних зобов'язань: від захисту демократичних цінностей та суверенітету України до налагодження партнерств з українськими містами, участі у відновленні та інтеграції України до культурного та суспільного життя французьких комун. Наголошено, що серед підписантів – кандидати з дев'яти з десяти найбільших міст Франції.

Упродовж березня 2026 року більшість повідомлень у закордонних інтернет-виданнях щодо української проблематики мала нейтральну тональність (47,94 %). Частка позитивних повідомлень склала 45,69 %, а негативних – 6,37 % (див. діаграму 10).

Найчастіше закордонні медіа у нейтральному контексті висвітлювали вплив війни в Україні на світову політику й економіку, події на російсько-українському фронті, діяльність української влади тощо. У досліджуваній період місце і роль України у світовій політиці представлені в 120 нейтральних статтях та повідомленнях. 58 статей і повідомлень вирізнялися позитивною тональністю, а 15 – негативною. Що стосується ситуації в Україні безпосередньо під час російського вторгнення, то нейтральна інформація представлена у 8 статтях і повідомленнях. Позитивних статей і повідомлень про Україну – 64, а негативних – лише 2 (див. діаграму 11).

Упродовж березня 2026 року переважно нейтральна тональність статей про Україну характерна для інтернет-видань Латвії («Neatkarīgā Rīta Avīze», «Diena»), Литви («Lietuvos rytas», «Verslo žinios»), Канади («Le Journal de Montréal», «The Toronto Sun»), Великої Британії («The Independent», «The Guardian»), Японії («The Japan Times», «The Mainichi») та ін.

Іноземні журналісти в нейтральному контексті аналізують глобальні загрози крізь призму війни в Україні. Оглядач латвійської газети «Neatkarīgā Rīta Avīze» А. Крастс пише, що спецслужби країн Балтії у публічних звітах поінформували громадськість про свої досягнення за минулий рік та звернули увагу на загрози безпеці країн Балтії. Аналіз розвідувальних даних і фактів свідчить, що найбільша загроза може бути з російського боку. А. Крастс зазначає, що московське керівництво використовує гібридні інструменти та міжнародно-правові механізми для дискредитації, маніпулювання «правами російськомовних» та послаблення Заходу. Він пише, що Україна подарувала Європі та країнам Балтії, які є найближчими цілями потенційного російського нападу, фантастичний подарунок – відтермінування через чотири роки кривавої

війни, оплачені життями та стражданнями сотень тисяч людей, та ще два роки в резерві – щонайменше до 2027 року. Автор підкреслює, що це приблизно той час, щоб разом із союзниками переозброїтися та підготуватися до нової реальності. В іншій статті «Neatkarīgā Rīta Avīze» подано інтерв'ю штабного офіцера Національної гвардії Я. Слайдіньша телеканалу TV24, де він пояснює ситуацію з війною в Україні та мирними переговорами щодо її припинення. На його думку, ця ситуація може бути неоднозначною та залежати від того, як довго триватиме конфлікт на Близькому Сході та як він буде вирішений. За словами Я. Слайдіньша, американці не можуть вийти з цієї ситуації переможеними, бо, по-перше, це престиж Д. Трампа, по-друге, нафта і газ, і по-третє, Китай, бо «президент США не може зламатися перед Китаєм». Я. Слайдіньш зазначив, що якщо іранський конфлікт буде коротким, то наслідки для України будуть мінімальними, але якщо він буде тривалим, то негативні наслідки будуть більшими. На шпальтах литовської газети «Lietuvos rytas» політик і громадський діяч М. Лаврінкус наголошує, що минуло чотири роки з початку Третьої світової війни – масштабних військових дій країни-агресора в Україні. Спочатку, пише він, ніхто не вірив, що це триватиме так довго, за винятком президента Франції Е. Макрона, який передбачав, що війна триватиме три роки. М. Лаврінкусу також здавалося, що спочатку фронту не буде – лише короткі битви, а потім довга партизанська війна на просторах України. Нині, на думку багатьох політологів, від того, що відбувалося протягом цих років в Україні, та від її долі залежатиме й майбутнє Європи.

Іноземні медіа з нейтральних позицій висвітлюють вплив війни в Україні на оборонну політику і стратегію інших держав. Шведський журналіст Й. Ледель на шпальтах японської газети «The Japan Times» коментує дані звіту Стокгольмського міжнародного інституту дослідження проблем миру (SIPRI), які свідчать про те, що світові потоки зброї зросли майже на 10 % за останні п'ять років, причому Європа збільшила імпорт більш ніж утричі. SIPRI пояснює, що зростання в європейських країнах пов'язане, принаймні частково, із тим, що вони купують зброю для постачання Україні, а також тим, що вони прагнуть посилити власні військові можливості проти передбачуваної загрози з боку країни-терористки. Французьке видання «Le Parisien» цитує заяву президента Франції Е. Макрона про те, що Франція збільшить кількість своїх ядерних боєголовок для «посилення» французької моделі стримування. Водночас ключовим фактором необхідності оновлення стратегії Е. Макрон назвав російсько-українську війну. Оголошена Е. Макроном концепція «поглибленого стримування» передбачає поступове формування мережі стратегічної співпраці з іншими європейськими країнами навколо французького ядерного потенціалу. Журналіст японської газети «The Japan Times» Ю. Йошіда

розповідає, що уряд прем'єр-міністерки Т. Санае, ймовірно, прискорить заплановані зміни до основних стратегій національної безпеки Японії. Він вже визначив два пріоритети: масове розгортання безпілотних систем та здатність підтримувати тривалу війну. За словами журналіста, зосередження на безпілотних системах відображає уроки війни країни-агресорки в Україні, де дрони вирішують хід подій. Ю. Йошіда підкреслює, що промислове виробництво безпілотників та стійкі мережі їх постачання виявилися вирішальними у підтримці бойової потужності Сил оборони України.

Позитивні повідомлення про події в Україні та українців за кордоном упродовж березня 2026 року з'являлися переважно в інтернет-виданнях США («New York Post»), Іспанії («La Razón», «El Mundo»), Бельгії («POLITICO», «The Brussels Times») та ін.

Значна частка позитивних повідомлень присвячена наданню допомоги Україні. Журналісти бельгійського «POLITICO» і латвійської «Verslo žinios» відзначають, що «МВФ та допомога від країн Північної Європи і Балтії дозволили зберегти платоспроможність України». Два дипломати ЄС повідомили анонімно «POLITICO», що Україна отримає гроші від країн ЄС для фінансування своїх військових зусиль, навіть якщо Угорщина та Словаччина продовжуватимуть блокувати обіцяний кредит у розмірі 90 млрд євро. Бельгійське видання «The Brussels Times» хоча й констатує, що лідери Європейського Союзу на саміті 19 березня 2026 року не схвалили остаточно багатомільярдний кредит для України, проте подає оптимістичну новину, згідно з якою Європейська Рада зобов'язується надалі всебічно підтримувати Україну, а лідери ЄС очікують на надання першого траншу 90-мільярдної позики на початку квітня 2026 року. У статті журналіста французької газети «Le Parisien» А. Петрі йдеться про масштабну волонтерську ініціативу Франції, спрямовану на підтримку українських військових. Зазначається, що підприємець із міста Коммерсі округу Мез Л. Войчик перетворив свою робочу територію на логістичний центр, звідки на лінію фронту в Україні регулярно відправляються карети швидкої допомоги та спеціальні позашляховики. Автор зауважує, що за час повномасштабного вторгнення волонтер самостійно чи з допомогою однодумців переправив до України сотні транспортних засобів, незважаючи на постійну загрозу обстрілів. В іспанській газеті «La Razón» подано інформацію, що міська рада Барселони надішле конвой гуманітарної допомоги до України, який вирушить 27 березня 2026 року до Києва, а мер міста Хауме Колбоні відвідає Україну «в найближчі місяці», щоб дізнатися про розгортання муніципальних місій на місцях.

Позитивні повідомлення про Україну пов'язані із розвитком українських військових технологій. Репортер американської газети «New York

Post» Р. Рейєс інформує, що Україна змогла відбити масовані атаки російських військ і знищила понад 6 тис. загарбників упродовж чотирьох днів завдяки військовим інноваціям. Зазначається, що попри важку зиму та рекордні російські атаки, Україна змогла зупинити наступ російських військ, які застосовують тактику «м'ясних штурмів». Здатність України протистояти російському наступу пояснюється її інноваціями в галузі безпілотників, а також технологією боротьби з ворожими БПЛА. Генерал-лейтенант Космічних сил США С. Вітні заявив у Конгресі, що рівень українських інновацій просто «захмарний». В іншій статті «New York Post» колишній держсекретар США М. Помпео зазначає, що після чотирьох років і неймовірних витрат крові та коштів російські війська не тільки не виграють війну проти України, а й стикаються з найсерйознішою поразкою за останній час.

Компліментарні новини висвітлюють досягнення української культури. Кореспондент іспанської газети «La Razón» Г. Алонсо повідомляє, що в Королівському театрі в Мадриді відбувся показовий концерт переможців 63-го Міжнародного співочого конкурсу тенорів «Tenor Viñas», що пройшов у січні 2026 року в Барселоні. Серед учасників концерту видання називає переможців конкурсу, зокрема В. Буяльського, бас-баритона, який народився в Бердянську. Сьогодні він є провідним артистом Дрезденської опери Земпера. Другу премію отримала Ю. Засімова, сопрано, вже знайоме обличчя на центральноевропейських сценах. Третю премію було присуджено українському баритону В. Глуцу, який також отримав нагороду як найкращий виконавець сарсуели.

Негативна тональність інформаційних повідомлень про Україну прослідковувалася передусім в інтернет-виданнях Угорщини («Nepszava», «Portfolio»), Бельгії («POLITICO», «The Brussels Times»), Канади («Le Journal de Montréal»), США («The Washington Post»), Польщі («Wprost»).

Іноземні видання почали більш критично оцінювати можливості досягнення миру в Україні та перебіг переговорів. Нідерландська журналістка бельгійського видання «POLITICO» Є. Хартог аналізує перспективи мирних переговорів України та країни-агресорки щодо припинення війни, спираючись, перш за все, на заяви представників агресора, і робить висновок, що перемовини, які розпочав президент США Д. Трамп, зайшли в глухий кут. Журналістка додає, що це, очевидно, підтверджує побоювання України, оскільки новий раунд переговорів, запланований на 5 березня 2026 року в Абу-Дабі, був відкладений на невизначений термін через кілька днів після того, як США та Ізраїль розпочали атаку на Іран. Своєю чергою бельгійське видання «The Brussels Times» розмірковує над словами прем'єр-міністра Бельгії Б. де Вевера, який закликав Європейський Союз до переговорів із росією, щоб «покласти край війні в Україні

та «нормалізувати» відносини із країною-агресоркою. Журналісти аналізують слова Б. де Вевера, який сказав, що офіційна лінія ЄС полягає в тому, що європейці продовжуватимуть тиск, доки країна-агресорка «не буде поставлена на коліна». Це було б реалістично «лише за 100 % підтримки США, але вони зовсім не на боці України», переконаний Б. де Вевер.

Низка повідомлень пов'язана із критичними заявами Президента України В. Зеленського на адресу прем'єр-міністра Угорщини В. Орбана та окремих союзників. Критичні статті угорських дописувачів переважно стосуються українсько-угорських відносин, які останнім часом ще більше загострилися. Водночас кореспонденти з інших держав відзначають появу критики з боку Глави Української держави і щодо союзників. Так, редактор бельгійського видання «POLITICO» Д. Деттмер пише, що останніми тижнями Президент України В. Зеленський загострив свою риторику як щодо ворогів, так і щодо союзників, дорікаючи європейським лідерам за занадто повільні просування щодо підтримки, обмінюючись випадками з прем'єр-міністром Угорщини В. Орбаном та відкрито ставлячи під сумнів підхід до війни президента США Д. Трампа. За словами журналіста, жорсткіший тон В. Зеленського відображає зростаюче розчарування українців, оскільки мирні переговори зайшли в глухий кут, а фінансова підтримка висить на волосині. Водночас автор публікації зауважує, що така риторика Президента України ризикує відчужити тих самих партнерів, на яких Україна покладається в питаннях грошей, зброї та дипломатичної підтримки. Журналістка польського видання «Wprost» А. Мокжановська за матеріалами газети «Українська правда» дійшла висновку, що слова П. Чарнека, якого Я. Качинський вирішив призначити кандидатом від партії «Право і справедливість» (ПіС) на посаду прем'єр-міністра Польщі, обурили українців. Ідеться про промову під час з'їзду партії ПіС, де П. Чарнек критикував вислови Президента України В. Зеленського і заявив, що завдяки Польщі і уряду ПіС «Україна ще жива». Авторка публікації інформує, посилаючись на «Українську правду», що «П. Чарнек – один із найбільш антиукраїнських політиків» ПіС.

Отже, іноземні оглядачі та експерти продовжують відстежувати події в Україні, а «українське питання» залишається на світовому порядку денному. Разом із тим очікування щодо близького укладення мирної угоди чи припинення вогню в Україні істотно зменшилися. Експерти визнають, що війна в Ірані змістила центр світової уваги на Схід. Водночас оглядачі констатують, що Україна теж намагається адаптуватися до цієї ситуації та пропонує власний досвід захисту держав від іранських дронів. Переважна більшість позитивних повідомлень про Україну стосується активізації української дипломатії в державах Перської затоки, розвитку українських військових технологій, успіхів

у протистоянні агресору й надання допомоги нашій державі. Низка критичних повідомлень, як і раніше, присвячена двостороннім відносинам України, передусім погіршенню відносин з Угорщиною та критичним заявам Президента України В. Зеленського на адресу угорського прем'єр-міністра В. Орбана й окремих союзників України.